Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 213. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ЛИСТОПАДА, 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 7, 1984 No. 213. VOL. XC.

П. СТОКОТЕЛЬНИЙ ПОТРЕБУЄ ДОПОМОГИ

Ню Йорк. — Як уже інформовано тут біля будинку Об'єднаних Націй, при Першій авеню і 42-ій вулиці, проводить вже п'ятий день голодівку Павло Стокотельний, як вияв протесту проти поновного ув'язнення і присуду в СССР його друзів, Миколи Горбаля та Йосифа Зісельса.

У неділю, 4-го листопада, про його голодівку повідомили священики під час Богослужень в українських католицьких і православних церквах. В наслідок цього, голодуючого відвідали численні українські громадяни в тому пластові лікарі, група пластової молоді, члени СУМА і ТУСМ у своїх одностроях, які роздавали перехожим інформаційні листки англійською мовою.

З кожним наступним днем голодівки П. Стокотельному потрібно більше моральної та фізичної допомоги, чергувань і дальшої лікарської опіки, тому молодечі організації спільно закликають усіх українців доброї волі давати йому цю допомогу самотужки.

За докладнішими інформаціями слід звертатися на протязі дня від 11-ої год. ранку до 5-ої по полудні, телефонуючи: (212) 673 - 9530, а вечорами — (212) 460-9548, або (212) 206-7888.

Грошові пожертви на видатки, зв'язані з голодівкою П. Стокотельного (летючки, нічліг, перевіз його тощо) можна висилати до „Самопомочі" на чекове конто число 7661 із зазначенням „Stokotelny Hunger Strike".

ОМАГА ОЧІКУЄ УЧАСНИКІВ З'ЇЗДУ МОЛОДІ

Омага, Неб. — Як відомо, тут в днях від 9-го до 11-го листопада відбудеться З'їзд Молоді Епархії св. Миколая. Цей З'їзд відбудеться під кличем „Христос Посеред Нас" та відзначатиме в першу чергу 100-ліття Української Католицької Церкви в ЗСА, позначене в окремий спосіб двома великими церковними мужами. Слугою Божим Митрополитом Андреєм Шептицьким та недавно спочилим Патріярхом Йосифом Сліпим. Ціллю З'їзду є розповсюдити між молодими людьми Епархії св. Миколая ідею апостоляту молоді.

З'їзд відбудеться в готелі Рамана Інн, починаючи в п'ятницю, 9-го листопада, коли відбуватиметься реєстрація вже від год. 1-ої по полудні. Ввечорі того дня відбудеться спільна вечеря та офіційне відкриття. До програми конференції входять Богослуження, спільні зібрання та дискусійні гуртки, як також бенкет і забава в суботу ввечорі.

Крім місцевих доповідачів, що працюють в ділянці апостоляту молоді від довшого часу, прибудуть вони також з інших місцевостей з Чикаго, Каліфорнії та інших околиць. Між ними такі знані громаді імена в ділянці праці з молоддю, як о. Мирон Панчук, о. Андрій Чировський, о. Петро Ґаладза, о. Михайло Українець та диякон д-р Андрій Онуферко. Вони й інші провідники груп говоритимуть про проблеми сучасної молоді та питання участи молоді в різних ділянках життя Церкви.

З'їзд відбувається під патронатом Владики Іннокентія Лотоцького, ЧСВВ, який на закінчення в неділю, 11-го листопада, відслужить Архиєрейську Святу Літургію і промовить до зібраної молоді. З'їзд вшанує своєю присутністю також стемфордський Владика Василь Лостен, який очолить Соборну Святу Літургію в суботу рано.

Після успішно проведеного дня на спільних нарадах та в дискусійних гуртках в суботу, ввечорі того дня долучаться до учасників З'їзду українці міста Омага та інші гості у спільному бенкеті та забаві, до якої гратиме відома українська оркестра „Водограй" з Чикаго.

Комітет З'їзду, а це молодь парафії Успення Пресвятої Богородиці в Омага, наполегливо працює над закінченням програми та інших подробиць, щоб учасники З'їзду якнайкраще почувалися та найкорисніше провели час. Крім цього, треба підкреслити незвичайну моральну та фінансову піддержку парафіян церкви Успення Пресвятої Богородиці для цього проєкту.

Про інформації слід писати або телефонувати: „Christ Among Us", Ukrainian Youth Conference Committee, 1513 Martha St. Omaha Neb. 68108; tel. (402) 345-1552.

Дві Округи УНС матимуть організаційні наради

Джерзі Сити, Н. Дж. — З Організаційного Відділу УНСоюзу інформують, що в неділю, 11-го листопада ц.р., у двох союзових Округах відбудуться наради.

Стейтова Округа Массачусетс з осідком в Бостоні буде мати свої наради, сполучені з висвітленням союзового фільму „За стерном долі" в неділю, 11-го листопада в залі УКЦеркви о год. 12:30 по полудні при 148 Форест Гіллс вул., Джемейка Плейнс, Масс.

Наради Бостонської Округи є присвячені 90-річчю Союзу і ювілейну доповідь виголосить д-р Іван Флис, головний предсідник УНС. До участи Управа Окружного Комітету, головою якого є Володимир Гетьманський, запрошує все українське громадянство Бостону й околиць. По доповіді та висвітленні фільму відбудуться наради для відділових урядовців.

Також в неділю, 11-го листопада ц.р., відбудуться організаційні наради Окружного Комітету УНСоюзу Надгадсонської Округи, яку очолює Володимир Вілик. Наради відбудуться в залі Українського Народного Дому, при Фліт і Овкленд авеню. Початок нарад назначено на год. 3-ю по полудні.

Екзекутивний Комітет УНСоюзу будуть репрезентувати головний секретар Володимир Сохан і головний касир Уляна Дячук, яка буде і головним промовцем під час нарад. До участи в нарадах є запрошені всі відділові урядовці, як рівнож і членів Союзу місцевих й позамісцевих відділів Управа Округи буде радо вітати.

Тому що наради ті називаються „організаційними", то в зв'язку з цим багато часу буде присвячено організаційній ділянці. Присутні секретарі і інші відділові урядовці обидвох Округ будуть радити над тим, як повести організаційну працю, щоб в році 90-річчя УНСоюзу виконати намічений плян, тобто забезпечити нових членів, придбаних до 31-го грудня ще на суму 3 мільйони долярів. По кінець жовтня нові члени є забезпечені на загальну суму 8,045,000 долярів з намічених 11 мільйонів в цілому році.

ДЕНЬ ВИБОРІВ

З уваги на День Виборів у вівторок, 6-го листопада, Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свобода" будуть в цей день закриті. Сьогоднішнє число „Свободи" друкується з датою середи, 7-го листопада, а наступне число друкуватиметься в середу з датою четверга, 8-го листопада. — Ред.

В ТОРОНТО ВІДБУЛАСЯ ВЕЛИЧАВА ПРЕЗЕНТАЦІЯ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

Торонто (вл. кор.). — Тут в п'ятницю, 26-го жовтня ц.р., відбулося велике і торжественне святкування з приводу появи першого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства.

У святочному бенкеті, що відбувся увечорі того дня взяло участь понад 240 осіб з наукового та громадського світів, канадського і українського, з гостями також з Европи та сусідніх ЗСА.

Бенкетом провадив відповідальний редактор і керівних енциклопедичного проєкту в Торонто, професор української літератури й мови на Торонтонському університеті д-р Данило Струк, який спершу вітав гостей з університету та прибулих почесних гостей.

Після молитви, що її провів Єпископ УКЦ в Торонто Ізидор Борецький перший забрав слово віцепрезидент університету Торонто проф. Браєн Меріліс, вітаючи авторів та організаторів англомовної енциклопедії з їхнім великим почином.

Проф. Д. Струк представив гостей при почесному столі, де сиділи адвокат Петро Саварин, президент СКВУ і канцлер університету Альберти з дружиною, Владика І. Борецький, і Єпископ УАПЦ Володимир Дідович, проф. Б. Меріліс і Іван Сташук, президент Фундації Українських Студій в Торонто з дружиною.

Відтак І. Сташук представив першого промовця П. Саварина, який у своєму слові підкреслив заслуги усіх тих, що причинилися до появи першого тому гаслової АЕУ.

Мистецьку програму бенкету виповнив виступ світової слави скрипаля і концертмайстра Торонтонської симфонічної оркестри Степана Старика, що при акомпаньяменті Гелени Бовкун відограв оригінальну композицію Юрія Фіяли, а відтак твори С. Рахманінова і Л. Бетговена.

Проф. Манолій Лупул, президент Канадського Інституту Українських Студій, що фінансує видання енциклопедії представив творця Енциклопедії Українознавства проф. Володимира Кубійовича, який зложив подяку тим, що найбільше вложили праці та зусиль для здійснення видання англомовної ЕУ. Останнім слово забрав відповідальний редактор АЕУ проф. Д. Струк, який поіменно подякував всім своїм співробітникам та тим іншим, які працюють над завершенням того великого енциклопедичного проєкту, що його переломовим моментом є саме поява першого тому, який охоплює букви А — Ф і включає приблизно 2,800 гасел, поверх 400 фотографій, 83 карти і п'ять кольорових ілюстрацій. Хоча цей перший том щойно появився, продано його вже понад 2,000 примірників. Другий том має появитися в 1987 році.

Бенкет, який пройшов з великим успіхом та з ентузіязмом для того великого діла, закінчив молитвою Владика Дідович.

Бенкет попередила пресова конференція для англомовної і української преси, що її влаштувало торонтонське видавництво АЕУ враз із прийняттям для запрошених гостей із університету Торонто, авторів АЕУ і представників засобів масової інформації.

Серед учасників бенкету були, між іншим, крім творців ЕУ з Европи проф. В. Кубійовича, д-р Атанас Фіголя і проф. Аркадія Жуковського, представники українських наукових установ, із ЗСА д-р Ярослав Падох, голова НТШ, проф. Юрій Шевельов, голова УВАН, проф. Любомир Винар, голова Українського Історичного Товариства і Наукової Ради при СКВУ, і проф. Тарас Гунчак, головний редактор журналу „Сучасність".

Представники незалежних організацій відбули нараду

Ню Йорк. — На запрошення ініціятивної групи в складі: стемфордський Владика Василь Лостен, д-р Степан Ворох і адв. Роман Гуглевич, у п'ятницю, 26-го жовтня ц.р., тут до домівки Кредитової Кооперативи „Самопоміч" прибули представники незалежних українських організацій, які не беруть участи в діяльності УККА та УАКР, щоб відбути нараду для розглянення ситуації в українській громаді.

Нараду о год. 6:15 вечора, в присутності понад 20 представників „Провидіння", СУА, УЛТПА, ТУІА, Товариства Правників, „Самопомочі" та ЦУКА, відкрив Владика Лостен, після чого молитву провів о. шамбелян Стефан Чомко. Керування нарадами перебрав д-р С. Ворох.

В короткому слові д-р С. Ворох з'ясував ситуацію на громадсько-політичному фронті української спільноти від XIII Конґресу Українців Америки та поінформував про посередницькі заходи з метою полагодження конфлікту. З черги він попросив ред. Мстислава Дольницького представити цю справу докладніше.

Ред. М. Дольницький висловив погляд, що незалежні українські організації, які після XIII Конґресу активно шукали шляхів до полагодження конфлікту, і щоб знову включитися в працю єдиного центрального представництва американських українців, фактично віддзеркалюють погляди великої більшости громади, яка бажає єдности. Він казав, що незалежні організації не повинні стояти збоку, повинні впливати на обидві сторони, щоб дійшло до порозуміння, що перешкодою до полагодження конфлікту є деякі провідники і що централя, яка не об'єднуватиме всіх, не буде репрезентувати всієї української спільности.

Першим, що забрав голос в широкій дискусії, був Владика Лостен, який поінформував про посередницькі заходи під його проводом, вказав на деякі труднощі щодо створення спільної статутової комісії, підкреслив, що УККА раніше делегував трьох членів до цієї комісії, а УАКР два тижні тому. Уривок листа УАКР до Владики Лостена в цій справі прочитав д-р С. Ворох.

В дискусії слово забирали о. шамб. С. Чомко, адв. Р. Гуглевич, інж. Іван Хамуляк, Роман Крупка, інж. Юрій Базилевський, Богдан Толорів, Стефанія Вовчак, М. Дольницький, інж. Ірена Рожанковська, інж. Іван Заяць.

Вислухані думки були оформлені в резолюціях, що їх відчитав д-р С. Ворох. З огляду на те, що незалежні організації віддзеркалюють погляди великої більшости громади і їх голос повинен бути зареєстрований, як голос громадян, які журяться станом в громаді, вирішено, щоб на членів до статутової комісії, спільно з УККА та УАКР делегувати д-ра С. Вороха, С. Вовчак і інж. І. Хамуляка. Дорадниками цієї тричленної комісії були обрані о. С. Чомко, інж. І. Рожанковська та інж. І. Заяць. Члени цієї комісії з своїми дорадниками підготують відповідний матеріял для розгляду цілою статутовою комісією.

Засідання представників УККА, УАКР та незалежних організацій для опрацювання статуту центрального представництва американських організацій незабаром скличе Владика Лостен.

СИТУАЦІЯ В ІНДІЇ ПОПРАВЛЯЄТЬСЯ

Ню Делі, Індія. — Після похоронів і спалення тіла на кострі колишнього прем'єр-міністра індійського уряду і популярної у світі жінки Індіри Ґанді, яку вбили пострілами з машинового кріса і пістолі її власні охоронці з племени сікхів, ситуація в тій країні почала стабілізуватися, а уряд під керівництвом нового прем'єра, до речі сина Індіри Раджіва Ґанді, перебирає ініціятиву у свої руки.

У похоронах І. Ґанді взяли участь визначні політичні діячі і представники урядів з багатьох країн світу, між ними державний секретар ЗСА Джордж Шулц, прем'єр-міністер уряду Великобританії Марґарет Тачер, голова Ради Міністрів СССР Ніколай Тіхонов та багато інших. Після похоронів, які тягнулися майже цілу суботу, 3-го листопада ц.р., політичні діячі мали нагоду зустрінутись з новим прем'єр-міністром Індії та членами його кабінету, а також обмінятись думками між собою. Дж. Шулц, між іншим, зустрівся із головою совєтської делегації згаданим Н. Тіхоновим і ще раз категорично запротестував перед ним проти підлої інсинуації, що це, мовляв, З'єднані Стейти Америки спричинились до смерти І. Ґанді, радше сприяли у виконанні атентату, про що писала газета „Правда" минулого тижня і говорили в СССР заповідачі під час передавання новин по радіо і телевізії.

Прем'єр-міністер Р. Ґанді номінував нових членів до свого кабінету, залишаючи більшість членів з кабінету своєї матері, щоб не наживати собі ворогів вже на початку свого урядування.

Він однак звільнив губернатора Ню Делі за те, що він не зумів вдержати спокою після атентату і за це заплатили життям і майном багато громадян Індії. У цілій Індії загинуло після атентату понад 1,000 осіб, а кілька тисяч були поранені товпою і у зударі з поліцією. Найбільше, очевидно, потерпіли сікхи, на яких нападали товпи індійців з племени Гінду. Тільки в самому місті Делі загинуло 438 осіб, а багатьох сікхів врятувала поліція і військо. Втручання війська наступило запізно і з цього дуже незадоволені урядові чинники.

В загальному, однак, політичні спостерігачі і кореспонденти інформують про заспокоєння ситуації, завдяки рішучости нового прем'єра, поліції, війська і випливових політиків, авторитет яких допоміг Р. Ґанді спокійно перебрати владу у свої руки.

У СВІТІ

ВТІКАЧ З ІРАНСЬКОЇ тюрми Джагіль Калільзадеґ Шіразі, молодий 26-річний іранський борець проти диктатури релігійного фанатика аятолли Хомейні, розказав кореспондентам в Римі, що прихильники Хомейні стосують середньовічні брутальні тортури проти політичних в'язнів, навіть тих, від яких вони не потребують зізнання, бо вони вже заздалегідь призначені на смерть. Дуже часто трапляється так, що призначені до розстрілів в'язнів вояки мусять на носилках виносити побитих тюремників і розстрілювати їх в сидячій позиції під муром, бо вони не спроможні стояти на власних ногах. Тортури доходять до такого ступеня, що політичним противникам Хомейні відрізують кінцівки рук й інших частин тіла і залишають їх, щоб вони спливали кров'ю. Тільки в самому Табрізі терористи Хомейні держать в тюрмах біля 3,500 політичних в'язнів. Тюремні сторожі з насолодою і жорстокістю знущаються над в'язнями-жінками.

ЗАСТУПНИК ДЕРЖАВНОГО секретаря ЗСА Ричард Мирфі зустрівся з ізраїльськими урядовими речниками, щоб обговорити з ними справу відтягнення ізраїльських вояків з південного Ливану. У понеділок, 5-го листопада, розпочалися переговори між представниками Ізраїля і Ливану у цій справі. Єрусалим сподіється, що ізраїльські вояки покинуть Ливан в другій половині цього місяця, якщо Об'єднані Нації погодяться на збільшення мирного корпусу ОН, який мавби зайняти місця ізраїльців.

КУБИНСЬКА ПРЕСА ПОВІДОМИЛА, що між Кубою і Совєтським Союзом підписали нові економічні договори про виміну товарами між обидвома згаданими державами. Договір триватиме аж до 2000 року. Договір із совєтської сторони підписав голова Ради Міністрів Ніколай Тіхонов, який брав участь в конференції держав Комекону в Гавані.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерса інформує, що Совєтський Союз і його вірні сателіти правдоподібно бойкотуватимуть і чергові літні Олімпійські ігрища, які тим разом відбуватимуться в Сеулі, столиці Південної Кореї. Речники совєтського Олімпійського комітету роблять заходи, щоб Міжнародний Олімпійський Комітет змінив свою думку і переніс ігрища до іншої країни. Покищо про цю справу МОК не говорить і не займає становища до совєтських заходів.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ассошіейтед Пресс повідомило, що дочка колишнього диктатора і вбивці Йосифа Джугашвілі Сталіна Свєтлана Алілуєва повернулася до Москви після 17-ох років перебування в різних країнах Заходу. Очевидно, інформацію не можна було перевірити на місці, бо совєтські чинники відмовилися говорити про цю справу взагалі, кажучи, що їм нічого не відомо про поворот Алілуєвої. Директор школи, до якої ходила дочка Алілуєвої Ольга Джан Вудс в Лондоні, заявив, що Свєтлана розмовляла з ним 22-го жовтня і заявила, що вона повертається до СССР і що дочка Ольга не ходитиме більше до школи. Алілуєва втекла нібито на Захід в 1967 році, вийшла заміж за американця архітекта Вілліяма Веслія Пітерса, який є батьком тепер 13-річної Ольги. В 1973 році Алілуєва отримала розвід і виїхала до Великобританії. Вона залишила в СССР сина і дочку з першого подружжя.

ЛІДЕРИ ЗАБОРОНЕНОЇ УРЯДОМ робітничої профспілки „Солідарність" в Польщі закликають до одногодинного страйку усіх робітників і взагалі усіх поляків на батьківщині і за кордоном для вшанування пам'яті замордованого поліціянтами священика-патріота Єжи Попєлюшка. Не зважаючи на вимогу більшости членства нелегального керівництва „Солідарности", Лєх Валенса не погодився на масові антиурядові акції у формі демонстрацій, які дуже легко можуть перетворитися на заколоти й інтервенцію війська. Зі становищем Валенси не дуже погоджуються інші лідери профспілки, зокрема Анджей Ґвязда, який каже, що політичного морду спільнота не може толерувати, бо подібні випадки траплятимуться в майбутньому. Ґвязда, колишній професор політичних наук, виступає на публічних сходинах, в доступній для нього пресі і пише звернення на летючках, які опісля масово розповсюджують прихильники „Солідарности".

В ПОЛЬЩІ ПОХОВАЛИ ВБИТОГО СВЯЩЕНИКА

Труну з тілом о. Є. Попєлюшка несуть до могили біля костела св. Станіслава Костки. На передньому пляні — Л. Валенса.

Варшава, Польща. — В суботу, 3-го листопада ц.р., в костелі св. Станіслава Костки, відбулася траурна відправа і похорон викраденого 19-го жовтня, а потім вбитого католицького священика Єжи Попєлюшка, який на протязі кількох років виступав у цьому костелі з проповідями на захист забороненої профспілки „Солідарність".

Як повідомляють очевидці, такого скупчення народу у Варшаві не було з часів останнього приїзду до Польщі Папи Івана Павла II. Віддаючи останню шану священикові-патріотові зібралися десятки тисяч людей.

Примас польської католицької церкви кардинал Юзеф Ґлємп напередодні похорону позволив, щоб о. Є. Попєлюшко був похований поблизу костела, а не на цвинтарі Пов'язки, як раніше плянувалося.

У похороні взяло участь багато керівників „Солідарности" на чолі з Лєхом Валенсою, який приїхав з Ґданська.

Скромна дерев'яна труна з тілом вбитого священика була прикрашена емблемою „Солідарности".

Польська влада повідомила про арешт ще двох працівників служби безпеки, яких підозрівають в участі в організації вбивства Єжи Попєлюшка. Прізвищ їх покищо не подано. Відомо лише, що це полковник Адам П., заступник начальника відділу міністерства внутрішніх справ, і полковник Лєшек В., начальник варшавського управління внутрішніх справ. Тимчасово усунений від виконання своїх обов'язків їх шеф — генерал Зенон Платек.

Три працівники служби безпеки, які призналися у вбивстві Є. Попєлюшка, капітан і два ляйтенанти, розжалувані в рядові. Їх будуть судити.

Представник польського уряду Єжи Урбан сказав, що експертиза підтвердила насильну смерть Є. Попєлюшка. Згідно з інформацією, одержаною з католицьких джерел у Варшаві, є підстави підозрівати, що організатори вбивства Є. Попєлюшка, можливо діяли за вказівкою Москви з метою спровокувати масові виступи опозиції, а потім її розгромити. Зокрема, звертають увагу на статтю в московській газеті „Ізвєстія", в якій Є. Попєлюшка та інших католицьких священиків обвинувачували в „підривній діяльності" нібито з благословення вищих польських католицьких кіл.

Польський комуністичний уряд відмовився видати візу сенаторові Едвардові Кеннеді, який мав намір взяти участь в похороні о. Є. Попєлюшка.

В АМЕРИЦІ

В НЮ ЙОРКУ АРЕШТУВАЛИ Анієля Делякроче, який використовує тепер до певних праць при спаянні автових го походження. Причиною арешту були його поважні переступлення податкових законів. В часі арешту А. Делякроче нібито захворів на серце і його перевезли до лікарні.

В ДІТРОЙТІ Є ТЕПЕР найбільше число безробітних, бо аж 14,8 відсотіків. Це тому, що автова промисловість використовує тепер до певних праць при спаянні автвих частин роботів і не потребує до того людей. Через те втратило працю 20,000 робітників.

ВЕЛИКА ФАРМАЦЕВТИЧНА фірма Ґ. Д. Сирл, відкликала тепер понад мільйон пілюль на охорону перед вагітністю тому, що вони при виробництві дістали через помилку меншу кількість сили і не забезпечують достатньо жінок від вагітности.

В СТЕЙТІ ДЖОРДЖІЯ відкрили рідкий тип недуги тифу і Державний осередок охорони здоров'я остерігає, що в зимі ця недуга може поширитися. Остання пошесть тифу в ЗСА була ще у 1921 році.

СТВЕРДЖЕНО, ЩО ДВОЄ робітників з Каліфорнії померли від затруєння хемічними середниками, що їх вживають на комахах і вони відомі під назвою „етилен дайбромайд". Затруєння прийшло нагло, а не через довготривалу недугу, як це звичайно буває при затруєннях хемічними засобами, що їх вживають у промисловості.

ТИСЯЧІ ОСІБ ЗІБРАЛИСЯ на передвиборче віче в полудневих годинах четверга, 1-го листопада ц.р., в текстильній дільниці Ню Йорку. На вічі промовляли кандидати Демократичної партії Волтер Мондейл і Джералдін Ферраро, які були захоплені великою кількістю присутніх.

В МАЯМІ ТАЙНА ПОЛІЦІЯ арештувала двох громадян Гондурасу і одного кубинця за плянування атентату на президента Гондурасу Роберта Суазо Кордову. Їм допомагало ще п'ять інших людей, які перепачкували до Маямі 765 фунтів кокаїни з Колюмбії, які були призначені на заплату за виконання атентату.

ВНОЧІ З ЧЕТВЕРГА 1-го листопада на п'ятницю 2-го в Північній Каролайні виконали присуд смерти на 52-літній жінці Велмі Барфілд, яка отруїла чотирьох осіб, в тому числі свою маму та коханця. Це була перша від 1962 року екзекуція жінки в ЗСА. Барфілд відмовилася в останніх днях життя від зусиль адвокатів рятувати її перед присудом смерті.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вбивство Індіри Ґанді

У вівторок, 30-го жовтня 1984 року, записався у довгий список терористичних актів ще один акт, націлений на здобуття терором політичної цілі, що її не можна було здобути мирним шляхом. Убив її з найближчої віддалі один з її довголітніх і довірених „ґардів", військових сторожів, вистріливши в неї кільканадцять куль із ручного скорострілa. Інші вояки, що її сторожили, вбили атентатника і його спільника, третього змовника арештували. Рішенням керівної Конґресової партії обрано на нового прем'єра 40-калітнього сина Індіри Ґанді, члена парляменту й одного з генеральних секретарів названої керівної партії, недавнього пільота летунської компанії, що його, проте, його мати, після втрати старшого сина, свідомо і пляново приготовляла на свого наступника.

Покищо в Індії хаос: Це маса 713-мільйонового населення на території Індії, що рівняється одній третині ЗСА, проте так густо заселеній, що на одну квадратову милю припадає близько 600 осіб. Визнавці релігії „гінду" закликають до пімсти проти меншин „сікхів", з-посеред яких рекрутувались змовники. Визнавців „гінду" є яких 83 відсотки населення тієї великої країни, мусулман 11 відсотків, християн три відсотки і „сікхів" два відсотки. Але ті „сікхи" у Пунджаб вперто домагалися автономії. Щоб здавити їхній автономічний чи пак самостійницький рух — Індіра Ґанді, яка правила залізною рукою і яку „сікхи" називали „індійським Гітлером", вислала військо, яке в червні ц.р. зруйнувало найбільшу святиню сікхів і перевело масакру того племени, при чому число жертв доходило до 500 чоловіків, жінок і дітей. За той вчинок сікхи заприсягли їй смерть.

Індіра Ґанді, друга з черги прем'єр міністер Індії, яка була колонією Великобританії і щойно 2-го січня 1950 року стала самостійною республікою, здобула високу освіту в Англії, як і її батько, Джавагарла Неру, невтомний борець за незалежність своєї батьківщини. Національний герой Індії і перший провідник індійської суверенности, Магатма Ґанді (не посвоячений з Індірою) згинув теж з руки фанатика. Навістку про смерть Індіри Ґанді — одні сікхи в Індії і по всьому світі, включно з їх поселенцями в Америці, танцювали з радости, інші глибоко зажурилися, лякаючися кривавої пімсти від гіндусів та повороту громадянської війни. Бо від часу свого державного усамостійнення Індії вона раз-у-раз переживала щораз новий внутрішній заколот. І тепер вона навіщена голодом, страшною господарською кризою, робітничими страйками, бунтами в щораз іншій провінції, головно в Ассамі і Пунджабі, та хронічним конфліктом з своїм західнім сусідом Пакістаном. Щоб послабити Пакістан — саме Індіра Ґанді, домовилась з Совєтським Союзом щодо достави зброї, допомогла пакістанській провінції Банґлядеш відірватись і проголосити власну державність.

У закордонній політиці Індіра Ґанді ніби зберігала невтральність, — насправді сприяла радше приязні з Москвою, як Вашінґтоном, до того ступня, що вона належала до нечисленних володарів, які не натавровували совєтської інвазії до Афганістану. Два роки тому вона склала офіційні відвідини у Білому Домі, де її приймали урочисто, як володарку, але індійсько-американські відносини були і є дуже холодні. Між іншим, Індіра Ґанді постійно противилася допомозі, що її ЗСА давали і дають афганським борцям за свободу, які діють проти совєтським окупантів Афганістану з території Пакістану, яке дає прибіжище афганським втікачам.

Вбивство Індіри Ґанді-жалюгідне і безглузде, бо кероване фанатизмом, а не політичним розумом. Очевидно, що в атмосфері загального обурення і зросту політичного і релігійно-сектантського напруження центральний уряд і парлямент Індії не признає сікхам автономії і ця суторелігійна і психологічна проблема не може знайти розв'язку в такій запальній атмосфері. Це помилка всіх екстремістів — фанатиків, які не думають про наслідки актів терору, якими послуговуються екстремісти. Велика територією і населенням Індія, яка лежить у Південній Азії і межує на півдні з Індійським океаном та на півночі з суходільним Китаєм і близька окупованим Москвою південносхідним азійським посілостям, займає важливе геополітичне становище у світі. Тому однаково у Вашінґтоні, як в усіх інших столицях пильно стежать за дальшим розвитком подій у тій нещасливій країні. Напевне знайдуться такі, які самі й Індірі Ґанді закидатимуть вину в її трагічному загині. Але, коли вона навіть помилялась, як державний володар, то це не виправдує терору.

ДІВЧИНКА—НЕМОВЛЯТКО, яка в засобах масової інформації виступає під назвою „Бейбі Фей", далі показує поправу здоров'я понад тиждень після того, як ії перещепили серце мавпи-павіяна.

Іван Боднарук

НАША ПРЕСА І УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА

Перші модерні часописи постали в Італії у Венеції коло 1566 року. Італійський уряд видавав тоді повідомлення на аркушах паперу й продавав їх за оплатою дрібної монети, що її називали „газета". Тому й ті повідомлення почали люди називати „газетою". Спершу були вони писані, а пізніше їх друкували. Отже, розпочали часописи своє існування понад 400 років тому. Але газети писані рукою були вже в стародавніх часах у Римі. Були це писані звідомлення про військові справи та різні державні справи і в такому виді вони існували ще перед народженням Христа.

На протязі нашої історії відіграла преса велику ролю, бож була завжди незаступним зв'язком між поодинокими нашими людьми й осередками. Вона започаткувала всі наші загальногромадські, церковні та світські справи та акції, що їх без активної співпраці преси не можна було б здійснити. Почавши від будови церков, народних домів аж до пам'ятників Т. Шевченкові у Вінніпеґу й Вашінґтоні, при всіх наших всенародних акціях передову ролю відгравала наша преса. Без неї годі подумати, щоб могли вдатися всякі пляни і всякі події, що їх переведено в Америці. Найбільш характеристичною рисою української преси були і є те, що вона була і є пресою громадською. У практиці це значить, що українська преса не тільки подає факти з українського й національного життя і їх коментує, не тільки інтерпретує різні існуючі прояви й концепції, підтримує їх або поборює, але й сама від себе виступає раз-у-раз як ініціятор різних громадських починів. Довгі роки в часах новітнього національного відродження вона проповідувала ідеї народництва й була найголовнішим чинником національного освідомлення. Поруч із цим всеукраїнським ідеологічним завданням, вона вела боротьбу проти польського й російського наступу на українське життя в усіх його ділянках і водночас намагалася боронити чи теж розбудовувати наш стан посідання. Може жадна інша преса не вчинила стільки добра для народу, що українська. Це не перебільшення, а правда, що наша преса служила вірно народові й не дозволяла йому бездільно сидіти.

На жаль, так було колись в Україні, де преса грала могутню ролю навіть по глухих наших селах, хоч кількісно вона була бідна, коли було порівняти її з пресою інших, від нас багатіших, народів. Адже невелика Данія, яка має всього кілька мільйонів населення, має аж п'ять щоденників, що мають 23,000 накладу. Колись у Галичині майже кожний наш селянин читав газету, а якщо не міг собі її ніяк передплатити, то йшов до читальні, де селяни збиралися щонеділі на читання газет. Пригадаймо собі, яким успіхом втішалася серед галицьких селян газета „Народня Справа", яку називали „коров'ячою газетою"! А сьогодні в найбагатішій країні світу є маса наших людей, інколи навіть багатих, які взагалі ніколи не читають української газети! В них натомість можна побачити в хаті „Дзєннік Польскі" чи „Новое Русское Слово", а української газети дасть-біг! З жалем слід ствердити, що в тому процесі національного відродження ми пасемо задніх і так само відстала українська преса.

Позитивна й конструктивна критика є незвичайно важливим чинником у громадському житті. Такої критики не треба боятися, навпаки, вона інколи дуже потрібна. Та все ж у всьому мусять бути межі, і редактор має обов'язок, поки друкує перевірити, чи критика відповідає правді. Ми переконані, що наша преса не потерпіла б від різних закидів і обвинувачень під адресою наших провідників, якщо б редактори завдали собі труду та з допомогою телефонічних розмов перевірили, чи дійсно автор даної статті або дописувач має рацію, чи може тільки завдає клопіт редакції та спричинює заколот у громаді. Щодо преси, в наших теперішніх умовинах існує заворожене коло. Чимало людей не читає рідної газети, виправдуючись часто брехливими аргументами, що вона для них „важка" і „нудна. Алеж газета, не маючи масового читача-передплатника, мусить рахуватися з коштами друку.

Москва намагається всіма засобами узалежнити українську духовість від російської. Тому вона завзято контролює українську мистецьку творчість, зокрема українське друковане слово. Фальшуючи нашу творчість, вона своїм знаряддям намагається зробити навіть таких світочів української духовости, як Сковороду, Шевченка, Франка, Коцюбинського, Лесю Українку та інших наших поетів і письменників.

Свобода преси і слова в Америці й Канаді таки справді нічим не обмежена. На власну відповідальність кожен може писати й говорити все, що йому подобається. Тут преса й журналістика є могутньою силою інформації, але може бути й небезпечною силою, бо може спричинювати жахливі спустошення. На II З'їзді Українських Журналістів схвалено кодекс чести українського журналіста, на жаль, не всі його перестерігають. А головні правила журналістичної етики ось які: Журналіст мусить подавати вірні інформації, тримаючись вірогідних джерел. Коли вістка не потверджена, він мусить це виразно зазначити, а коли подана ним вістка виявилася неправдивою, мусить її справити. Вживаючи чужих висловів, він наводить джерело. Він не може використовувати своєї професії, щоб розбуджувати низькі інстинкти. Коли закон не ставить меж, то ставить їх етика, громадська відповідальність і добро батьківщини.

Д-р Ю. Мовчан

ВІН БУВ І ЗАЛИШИТЬСЯ ГЕРОЄМ

(До 40-річчя смерти Юрія Липи)

Цього серпня минуло 40 років від смерти видатного українського публіциста, поета, громадського діяча, лікаря і передусім — визначного патріота і борця за українську державу, д-ра Юрія Липи. Та перед тим, як згадати про його публіцистичну спадщину, коротко подамо його біографічні дані.

Народився Юрій Липа в Одесі (дехто подає місто Керч в Криму) 1900 року в родині відомого лікаря, письменника і борця за самостійну Україну, Івана Липи (більше про нього див. „Свободу" за 6-те квітня ц.р.). Там-же, ще в Одесі, він вперше почав друкувати свої твори і праці в заснованому його батьком видавництві „Народний Стяг". Вже будучи 17-ти річним юнаком, брав участь в українській визвольній війні 1917-21 роках, як козак куреня української морської школи. Мабуть, можна безпомилково ствердити, що передусім завдяки своєму нерозлучному перебуванню з батьками у періоді боротьби за українську державу, молодий Юрій міг згодом так само стати видатним патріотом своєї батьківщини і непримиренним ворогом її поневолювачів.

Не маючи змоги через воєнні події закінчити середню школу в своїй рідній **Одесі, Юрій Липа змушений був здати матуру в одній з гімназій в Галичині (правдоподібно, у Львові), куди він виїхав з своїми батьками. Але ще перед тим в 1918-20 роках він студіював, — як пише Б. Стебельський у своєму спогаді („Київ", 1953 р. ч. 2), — на правничому відділі Українського Державного Університету в Кам'янець-Подільському. На еміграції спочатку перебував в Тарнові, де заснував літературне об'єднання „Сонцесвіт", а потім (1929 р.), закінчивши медичний факультет Познанського університету, спеціялізувався в Данціґу та Варшаві. Одночасно займався публіцистикою, друкуючи свої твори та статті в „Літературному Віснику", „Обріях", „Напередодні" та інших журналах. У Варшаві він також закінчив Вищу Школу Політичних Наук. Там-же, від 1930 року працював, як лікар.**

У 1943 році, тобто під час війни, д-р Юрій Липа переселився до Яворова (Галичина), де розпочав займатися приватною лікарською практикою. І ось тут, на другий рік, тобто в серпні 1944 року, він гине геройською смертю від руки ворога. (На жаль, у доступних нам джерелах ніде не подається точної дати ні його народження, ні дати його смерти. Дехто подає дату його смерти 21-го серпня 1944 року, але ця дата непевна.

Щодо обставин смерти Юрія Липи, то існує аж три відомі нам версії. Свого часу Т. Морозенко в статті в газеті „Шлях Перемоги" подав, що коли до Галичини вдруге зближалися большевики, в присілках Іванка та Козаківка в околиці Яворова був шпиталь УПА, недалеко біля якого мешкав Липа з своєю родиною (дружиною та двома донечками). Одного разу упівці в одному з тих присілків зловили двох червоноармійських дезертирів. Після переслухання їх, команда УПА випустила їх на волю. Але незабаром большевицький відділ зловив тих дезертирів і тому була небезпека, що вони наведуть большевиків на ту одиницю, де був шпиталь. Тому аби того не сталося, сотня Петренка, евакувавши шпиталь, перенесла його в інше місце. Д-р Липа рішуче відмовився перенестися разом із шпиталем, гадаючи, що в селянському одязі він перебуде якийсь час разом із селянами і тому залишився в Іванівці. На жаль, це було його трагічною помилкою. Незабаром до присілка прибув відділ НКВД з тими самими дезертирами й арештував усіх чоловіків. Делікатні руки Липи зрадили його походження. Коли почали його мучити, в одному моменті в своїй обороні Липа вдарив одного енкаведиста. Тоді енкаведисти замучили його на смерть.

Другу версію подав близький приятель Липи Остап Малюк („Київ", 1953, ч. 2). Він не був свідком, але йому сказав пізніше в Інсбруці один упівець з Яворівщини таке: „Коли большевики прийшли, вони Ю. Липу спочатку не чіпали, хоч і пильно стежили за ним. Але большевики захопили його тоді, коли в лісі він подавав лікарську допомогу раненому воякові УПА. Большевицькі банди там, на місці, прикладами з ґвинтівок поломили йому руки та ноги, потім розторощили йому голову".

А ще в одному часописі читаємо, що в серпні 1944

(Продовження на ст. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Ярослав Василів

Виставка О. Гуненка в Чикаґо

Ми входимо до просторої, освітленої залі Українського Інституту Модерного Мистецтва, де відбувається виставка скульптур і рисунків Олександра Гуненка про що подбала Управа цього Інституту. Наше перше враження сильне, майже, неповторне. Скульптури Гуненка навіть своєю величиною потужні. Вони сягають до півтора метра висоти. Їх двадцять чотири й вони в більшості з металу, але нам здається, що ми у фантастичному, ботанічному городі. Нас дивує чому вони такі приманливі? Чому їх хочеться милувати зором? І нагло пояснення: Ці бульбасті, хвилясті, кострубаті, кульчасті скульптури Гуненка — та цеж скульптурні зображення віталізму. Вони приманливі, так як приманливе життя у всіх своїх розмаїтих проявах. І вони навіть неживі.

Здається, що Гуненко зумів закути у їх внутренність стихію життя. Вона — ця стихія втілена в них, так як вона втілена в зернятку соняшника. Глядач чує як воно вібрує, щемить і вона проб'ється на поверхню цих скульптур, бризне рясними, зеленозалізними паростками, щоб згодом вкрити їх буйним листям.

Мені, чомусь, хочеться вірити, що тільки Гуненко, нащадок скитів-орачів, тих, що цілими тисячоліттями старанно вирощували кавуни на нижньому Придніпров'ї і міряли свій вік сівбами й обжинками, що тільки він здібний створити такі стилізовані рослинні зображення. У Гуненка ця любов його предків до всього рослинного перевтілилася, вивершилась у подивугідні плоди мистецтва.

Олександер Гуненко народився 1937 року в Романівці на Полтавщині. 1943 року він був евакований німцями й навіть провів якийсь час з батьками, в робітничому таборі. Він

(Закінчення на стор. 4)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПОДЯКА УОКЦЕНТРУ

Є в нашій громаді звичай реаґувати на всяку поміщену в пресі інформацію, яка з таких чи інших причин не припала до вподоби читачеві. Звичай висловлювати признання й подяку за добре й правильно подані інформації в нас майже не існує. Хочемо скористати з нагоди й забрати голос в цій другій, мало практикованій в нас ділянці. Нагоду до цього дав репортаж під заголовком: „Цілоденні добровольці" з УОКЦентру розповідають про свою працю. Цей репортаж був поміщений у „Свободі" ч. 182 з датою 22-го вересня 1984 року.

Нам було направду приємно прочитати так прихильно й тепло написаний репортаж про наш Центр та його працю. Наше вдоволення тим більше, що ціла праця в Центрі спочиває на плечах небагатьох ідейних осіб, які просто одержимі ідеєю Центру та його працею для української громади Філядельфії й околиці. Той, хто колинебудь працював для нашої громади, добре знає, що це не легка праця. Ця праця невдячна, що часто приносить чимало прикростей, а куди рідше признання. Зокрема наша подяка і вдячність „Свободі" за те, що так гарно написала про трьох наших пань, вклад праці яких при веденні діяльности Центру є один з найбільших.

Ми також доцінюємо й ту добру рекляму, яку ваш репортаж зробив нам серед нашої громади і за все те разом щиро дякуємо!

Остаємо з пошаною до Вас

За Дирекцію Українського Освітньо-Культурного Центру

Д-р Олександер Черник
президент

СТОЛИЦЯ ЧІЛЕ САНТІЯҐО повернулася до нормального життя після кільканадцятьох місяців бурхливих демонстрацій комуністів, соціялістів і всіх інших противників теперішнього режиму президента Авґусто Піночета. Під час демонстрацій вісім осіб загинуло, 39 було тяжко поранено, а 185 знаходяться в тюрмах. Люди гинули і були поранені не конечно від куль поліціянтів, бо в зударі з поліцією товпа вживала також різні гострі предмети, а навіть зброю. 140 активістів, згідно з рішенням уряду, поставлено під домашній арешт і вислано поза столицю, аж до часу цілковитого заспокоєння в країні.

МІЖНАРОДНІ ТЕРОРИСТИ вживають тепер Лондон у Великобританії, як своє місце постою. Недавно лондонська поліція і службовці Скотланд Ярду відкрили великі склади зброї і амуніції в західній частині міста. Зброя правдоподібно належить терористам з Лівії, або вірменам, які ведуть війну проти Туреччини і її посілостей та представництва за кордоном. Поліція також перехопила корабель, зареєстрований у Фініксі, Арізона, який причалив до одного з портів у Великобританії виповнений різною зброєю, включно до базук і тяжких скорострілів. Зброя і амуніція була призначена, як пізніше виявилося, для Ірляндської Революційної Армії.

Ф. Любинецька

ПО ТРИДЦЯТЬ ВОСЬМИ РОКАХ...

(З приводу З'їзду учнів української гімназії у Берхтесґадені, який відбувся у Дітройті від 6 - 8-го жовтня 1984 року).

Згубили хмари кресало
У пасмугах зливен
І знову сміється весело
Зеленоокий день...

Андрій Гарасевич

У такий „зеленоокий" день, 1946 року в пополудневих годинах, на малій залізничій станції „Берхтесґаден" зупинився потяг, яким прибули на нове місце постою з табору у Карльсфельді переміщені особи; їх коротко називано „ДП". Одних підвозили доріжкою вгору американські авта, інші йшли пішки. Таборова площа — простірна, оточена дикими скелистими горами, бараки муровані.

Біженці снувалися по таборовій площі, розглядались по околиці, подивляли дику гірську природу, дехто зідхаючи, згадував Карпати: „ ...Гарно ж бо тут... але це чуже... Ні, це не наша Чорногора, Ґорґани... ой, ні!... **А потім ходили по бараках, вибирали собі кутки для замешкання, стягали меблі, де які ще були.**

Перед адміністративним будинком уставлялася черга до реєстрації. Працювала й кухня і скоро видали нам горохову „зупу" і по кромці хліба. Ще кілька днів метушні і життя почало стабілізуватися. Відновили свою діяльність усі ці наші установи і організації, які існували в таборі, в Карльсфельді. Табір цей поділено і частину перенесено до Міттенвальду, а частину до Берхтесґадену.

Тільки час від часу кружляли біля нас поголоски, що по таборах „ДП" „бушують" репатріяційні комісії, тоді ми збирались на наради і виносили постанови, як діяти. Літом відкрито в таборі матуральні курси для тих наших молодих людей, які не мали закінченої середньої освіти в Україні, або в часі воєнної завірюхи втратили свої документи. На цих курсах довелось мені викладати українську мову чи літературу. Перед початком академічного року відбувся іспит зрілости, тобто за рідним словництвом — „матура".

При кінці серпня мене повідомлено про вступну учительську конференцію в українській гімназії. Директором гімназії був відомий педагог — літературознавець і письменник Володимир Радзикевич.

Там після довгих років небачення зустріла я ще мого вчителя польської літератури з гімназії Сестер Василіянок Мирона Федусевича. Ми, учениці, жили з ним у великій згоді, бо знали, що він учить цього предмету вимушено і так само з примусу вчились і ми. А крім цього він був знаний як великий оборонець шкільної молоді на конференціях, коли треба було вставитися за котроюсь із нас. Таким самим захисником учнів він залишився і в Берхтесґадені.

На одній із цих конференцій я розпізнала також відомого мовознавця, автора українських граматик Олександра Панейка, який учив мене стенографії на однорічному торговельному курсі „Рідної Школи" у Львові.

Там я познайомилася теж з д-ром Миколою Шлемкевичем, незрівняним промовцем на громадських зібраннях. На шкільних перервах він і нам, учителям, дуже цікаво розказував про свої переживання із Першої світової війни, і ми, заслухавшись, часто не чули дзвінка на годину. Тоді в двер'ях з'являвся директор Радзикевич і привертав нас до дійсности: „Панове, почалася година"...

Я зустріла там Надію Литвиненко, свою директорку із семінарії Сестер Василіянок у Львові, коли я там учителювала. З нею мала я маленьку „контроверсію", коли вона тихо погодилася, щоб на матуральному табльо укласти фото учениць у формі тризуба. Вона в цій справі мала телефони з кураторії і нам могла грозити втрата прав прилюдности. Це був 1939 рік, а 1-го вересня вибухла Друга світова війна.

Ми зустрілися у жовтні цього ж року в цій же школі, тепер вже державній десятирічці і впали собі в обійми по щасливо пережитій війні. З тієї школи скоро нас обидві викинули. Пані Надії завдячую виклик до табору в Карльсфельді, що врятувало мене із дуже тяжкої ситуації в Австрії, де захопив мене кінець війни.

Ми пригадалися один одному із математиком Зеноном Зеленим, відомим педагогом — математиком гімназій Львова. Дуже ділова і громадсько наставлена людина. Бувало на зборах Учительської Громади (організація учителів середніх шкіл у Львові) промовляв короткими реченнями, неначе рубав. Але часто вмів знайти і яку ж гарну усмішку і цікавий дотеп. А в часі війни ми ще зустрічалися на терені Українського Центрального Комітету чи у Відділі Юнацтва Військової Управи Дивізії „Галичина". Після переїзду за океан ми знову повернулись до шкільництва і педагогічних проблем.

Із Берхтесґадену я пригадую з тієї ж гімназії Олену Юрківську, учительку української мови, яка в часі перерви вела з О. Панейком безконечні розмови на лінґвістичні теми. Але краще пізнала я її вже в Дітройті, особливо, коли вона проводила літо зі своїми внуками у котеджі на Діброві. Одного разу, коли ми проходжувалися, підбіг до неї Тарасик і вигукнув:

— Бабцю, той хлопець над озером має повно каміння в серці, бо він говорить по-англійськи, а я знаю віршик:

Мово, рідна, слово рідне,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
А лиш камінь має...

Я пригадую з того часу катехита о. Тарнавецького, якого я знала ще із студентських часів (тоді він ще був студентом, мабуть, історії в польському університеті) як незрівняного гумориста. Одного разу в неділю, а було це після забави, ми прийшли на обід до студентської харчівні при вул. Супінського. Нараз на Студентський дім наскочила польська поліція і нас всіх заарештувала. Минали години, а ми сплячі, без обіду і вечері, сиділи — хто на долівці, хто на столі, бо крісел для всіх не вистачало і в безнадії чекали на якусь розв'язку. Тоді о. Тарнавецький розвеселяв нас своїми співанками про „нашу пані цісареву" і іншими монологами і дотепами аж доки пізно ввечері не прийшов до нас наш опікун радник Децикевич і не полагодив справи з поліцією.

(Продовження буде)

Незабутні сходини

14-го жовтня 1984 року, якраз у 40-ий день від смерти Блаженнішого Патріярха Йосифа, Окружна Управа СУА в Ню Йорку скликала жалобні сходини членів своїх відділів із відповідною програмою, щоб віддати останній поклін Батькові української Церкви і народу. На столі серед квітів виднів портрет Блаженнішого, прикрашений вишиваним рушником і обвитий жалобними стяжками.

Сходини відбулися в домівці СУА при численній участі членок і гостей. Голова Округи Лідія Маґун, відкриваючи жалобні сходини, попросила вшанувати пам'ять Блаженнішого хвилиною мовчанки. Опісля Наталя Мітрінґа, членка І-го Відділу СУА, продеклямувала вірш власного пера п. з. „Наш Патріярх", в котрому представила велич і силу духу Блаженнішого, його мужність у невтомній боротьбі в обороні свого народу і страдальної Української Церкви. Іванна Клим, членка 82-го Відділу, відчитала есей п. з. „Хрест" про високу постать в чорній рясі з хрестом на грудях, це був Блаженніший, тоді каторжник, до котрого горнулися в'язні, не тільки свої, але і чужі, бо в нього знаходили батьківську потіху і полегшу у своїх терпіннях. Коли наспіла вістка про звільнення Блаженнішого, розлука з ним була тяжка і невимовно болюча.

Зворушливою була розповідь членки 83-го Відділу Ірени Мокрівської про особисті враження і переживання із похоронів Блаженнішого Патріярха Йосифа. Вона особисто брала участь у величавих похоронних відправах, бачила Блаженнішого і востаннє поцілувала його страдницьку руку і домовину. Розповідь вона закінчила відчитанням уривку із „Завіщання" Патріярха Йосифа про його бажання бути похованим у Соборі св. Софії в Римі, а коли настане воля перевезти домовину на рідну землю до храму св. Юрія у Львові біля гробниці Слуги Божого Андрея.

Потім промовляв д-р Петро Ґой на тему „Коротка сильветка Патріярха Йосифа та його зустрічі із студентською молоддю". Д-р П. Ґой, відомий організатор студентських прогулянок „Стежками батьків по Европі", мав нагоду кожного року бути разом із студентами в Римі та відвідати Блаженнішого. Зустріч із молоддю тривала, звичайно, кілька годин, бо Блаженніший любив молодь, цікавився і турбувався її проблемами.

Д-р Ґой подав короткий життєпис Патріярха Йосифа, вказуючи на його велику наукову і організаційну працю, на практичне господарське знання, наслідком чого є багата спадщина у церковних об'єктах та музеї в Римі. Це прямо чудо стільки зробити у такому короткому часі.

Закінчено програму відспіванням пісні „О, спомагай нас, Діво Маріє". Відтак слідувала перекуска, як символ малої тризни. Опісля присутні мали нагоду побачити кольорові знімки із похорону Блаженнішого, зроблені І. Мокрівською, та вирізки із української преси, зібрані Лесею Ґой, що були розвішані на стінах домівки.

Треба зазначити, що програма була врочиста і на високому рівні, вона зробила таке велике враження, що здавалося, немов дух Блаженнішого був поміж нами.

Марія Мотиль

У 40-ий день смерти Патріярха

Заходами Відділу Патріярхального Товариства в Трентоні, Н. Дж., в неділю, 14 жовтня ц. р., у сороковий день смерти Патріярха Йосифа, влаштовано в місцевій парафіяльній залі церкви св. свщ. Йосафата Жалобні сходини.

Сцену прикращено великим кольоровим портретом Покійного та вазонами пишного квіття і калини. Програма сходин складалася з двох частин: у першій частині було вступне слово, рецитація, доповідь і деклямація, а в другій висвітлено численні прозірки з похоронів Патріярха.

Сходини відкрила молитвою „Отче наш" та короткою евлогією про Покійного відома діячка мирянського духу мґр Дарія Кузик.

Знаменитий нарис п. н. „Хрест" Марії Л., що помистецькому зображує трагедію приречених на повільну смерть у сибірських тайґах каторжан, а поміж ними теж і їхнього духового Батька Йосифа, та його неждане чудесне звільнення, з глибоким відчуттям сюжету й драматичним хистом прочитала Ольга Фараонів.

У довшій дбайливо приготованій доповіді, оснований на численних цитатах із Завіщання Патріярха та на особистих споминах з участи в похоронних обрядах Блаженнішого, мґр Д. Кузик змалювала життєвий шлях Блаженнішого після звільнення з каторги, його заходи, щоб створити український Патріярхат, його релігійну, наукову й організаційну діяльність і величаві похорони з участю всієї нашої ієрархії, 16 кардиналів і значної кількости вірних з різних країн поселення.

Деякі важливіші фраґменти своєї доповіді прелеґентка сильніше наголошувала, як наприклад, слово особистого лікаря Патріярха проф. Деліля, в якому він, між іншим, сказав: „Ніяк не можу зрозуміти, що я титулую його Патріярхом, а інші того не роблять. Мені відомі патріярхи інших невеликих громад, але їх не є так багато, як цього народу, розсіяного по цілому світі, який терпить і є під чужинецькою владою!"

Мґр Д. Кузик з великим притиском цитувала гарячі заклики Патріярха у Завіщанні: „Як Глава і Батько закликав я вас до єдности благальними словами. В єдности рятуйте нашу Церкву від загибелі та руїни. Єдність єпископату Української Католицької Церкви буде надхнінням для всіх пастирів, духовенства і мирян, яких родила Київська Митрополія... І вас, мої возлюблені діти, благаю: ніколи не відкажіться від Патріярхату своєї Страдної Церкви! Моліться за Патріярхат Києво-Галицької і всієї Русі... Наш Патріярхат ми вже маємо!... Просіть Всемогучого Бога, щоб він допоміг нам завершити наші змагання за церковне з'єднання у здвигненні Патріярхату Української Церкви!"

Прелеґентка підкреслила історичне звернення Львівського Крилосу під проводом Владики Івана Хоми до нового Патріярха Мирослава: „Не перекреслім діл і пам'яті великого Мужа!. Ідеться про високий історичний титул Патріярха... В цьому титулі містяться всі його надбання, здобутки й терпіння !" Пригадала теж драматичний заклик представників мирян під проводом голови УПСО д-ра Богдана Лончини: „Очі всіх українців звернені на вас... Важливо, щоб далі існував тяжким зусиллям здобутий Патріярхат, щоб його не занапастити...!"

Олександра Городиська з притаманною їй чіткістю та силою експресії деклямувала зворушливий вірш поета Богдана Стефанишина п. н. „Вмер Батько Церкви і народу". Цитуємо знаменний фраґмент вірша: „Він був неначе кедр на скелі, світильник істини, маяк. Ми— без Мойсея—сум в пустелі— без нього нам вперед ніяк! О, Батьку, світлий, незабутній, споглянь з небес на нас, сиріт! Вкажи нам правий шлях майбутній до волі, щастя йти воріт!"

В другій частині сходин висвітлено понад сто кольорових прозірок із похоронів, церкви й манастиря св. Сергія та Вакха в Римі, де проживав Патріярх та де приміщений музей і архів. Потрібні вияснення давали мґр Д. Кузик і д-р Теодозій Сендзік, що зладив ці прозірки, як член мирянської групи із ЗСА.

Ширші сходини закінчено жалобним „Вічная пам'ять" у вокальному супроводі Івана Головки. Щира подяка належиться мґр Д. Кузик за влаштування цих будуючих поминальних сходин, д-рові Т. Сендзікові за висвітлення прозірок, а Богдані Осадці та Ользі Дубик— за дбайливу декорацію сцени та квіти.

В неділю, 14-го жовтня ц. р., парох місцевої католицької церкви о. митрат д-р Василь Макух відправив поминальну Літургію, а в середу, 17-го жовтня, ввечері, Заупокійну Службу Божу та Панахиду в намірені Патріярха Йосифа. В часі обидвох Богослужб співав гурток колишніх членів хору під проводом церковних співців Івана Головки і інж. Макара Копаниці.

Українська католицька громада Трентону достойно відзначила сороковий день смерти Великого Покійника.

О. Татомир

Клюб 700 Добродіїв

Надбання та існування Українського Освітньо-Культурного Центра у Філядельфії є великим скарбом нашої української громади. Але як і кожним досягненням в житті громади ним треба опікуватися, над ним треба працювати і розвивати його, щоб він гідно служив українській громаді.

Тягар щоденного утримування великого будинку, елементарна опіка його виглядом, оплата електрики чи оливи, не говорячи вже про сам мортґедж, тяжить на плечах кожного українця, який вірить в потребу українського життя у нашому місті поселення, бо, на жаль, ми до сьогодні не уможливили створення фінансової бази Центру, яка закріпила б його майбутність.

Тому Фінансовий сектор створив при Центрі,—саме для фінансової бази Центру Клюб 700 Добродіїв з метою об'єднати в ньому 1,000 членів, які протягом трьох років зобов'язались вплатити по 150 долярів річно. Маючи 1,000 членів, цей Клюб дав би Центрові 150,000 дол. і таким чином дав би почин фінансовій базі УОКЦ, яка уможливала б сплатити мортґедж, зробити потрібні перебудови для кращого використання приміщень Центру і навіть почати розбудову Центру як найкращого служіння українській громаді нашого міста.

Кожного року члени Клюбу матимуть товариську зустріч, під час якої буде винагорода-виграша: два щасливі члени Клюбу виграють по 5,000 долярів.

Тому закликаємо громадян підтримати наш почин і використати нагоду виграти 5,000 долярів.

За Клюб 700 Добродіїв Центру
Христя Кульчицька, голова

В ПІТТСБУРЗІ ВПРОВАДИЛИ у школах компютори, які повідомляють батьків, коли їхні діти не являються до школи. Цей новий спосіб допомагає негайно інформувати батьків про неприсутніх дітей і учні, які постійно ходять „поза школу".

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ СЕНАТОР Чарлз Персі з Іллиной, голова Комісії для закордонних зв'язків в Сенаті, заявив, що він плянує відвідати Індію як посередник в конфлікті, що виринув в уряді після замордування Індіри Ґанді. Як відомо, син Індіри, Раїв, був вже заприсяжений як новий прем'єр-міністер Індії. Державний департамент побоюється, що довго-тліючий конфлікт між Індією і Пакістаном може вибухнути в дійсну війну і що провінція Пунджаб може проголосити свою державну незалежність.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

ВШАНОВУЮЧИ ПАМ'ЯТЬ
бл.п. Інж. СТЕФАНА ПРОЦЮКА
складаємо $100.00 дол. на Українські Студії в Гарварді
ЯРОСЛАВА І ВАСИЛЬ КІНАЛІ

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Моєї Незабутньої Дорогої Дружини
бл.п.
МАРІЇ ДОБРОВОЛЬСЬКОЇ
КОРОТКО
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
у НЕДІЛЮ, 11 ЛИСТОПАДА 1984 р., о год. 10-ій рано в ЦЕРКВІ СВ. ТРОЙЦІ у ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж.
чоловік — ІВАН

В ШОСТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого ТАТА
бл.п. Д-р МИХАЙЛА ҐОЙ
(відійшов у Вічність 7-го листопада 1978 року)
і
у 25 БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої МАМИ
бл. п. ІВАННИ ҐОЙ
(відійшла у Вічність, 4-го грудня 1959 року)
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
у церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в Нюарку, Н. Дж. в СЕРЕДУ, 7-го ЛИСТОПАДА 1984 р., о год. 8-ій рано і у ВІВТОРОК, 4-го ГРУДНЯ 1984 р., о год. 8-ій рано.

Рідних, Приятелів і Знайомих просимо згадати наших Дорогих Покійних у своїх молитвах.
РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в п'ятницю, 2-го листопада 1984 р., відійшов у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ
бл.п.
ДМИТРО ЧЕРНИЧЕНКО
ПОХОРОН — у вівторок, 6-го листопада 1984 р., о годині 8-ій рано з похоронного заведення Burnadz, **до української православної церкви Св. Марії, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.**

Горем прибиті:
дружина — ІВАННА
син ОЛЕКСА з дружиною ЛІДОЮ
син — СТЕФАН
внучка — ДАНУСЯ
та ближча і дальша Родина в Америці й в Україні.

Українці в Ню Джерзі піддержують Роналда Реґена

Ірвінґтон, Н. Дж. — Українсько - Американський Республіканський Клюб повіту в Ессекс, Ню Джерзі, враз із подібним комітетом цілого стейту, у підготовці до виборів влаштувати передвиборче віче, що відбулося в Українському Народному Домі в неділю, 21-го жовтня. Віче, в якому взяло участь біля 200 осіб, відкрив президент Клюбу Андрій Кейбіда, а промовляли на ньому д-р Богдан Футей, д-р Віктор Рудь і Люба Остапяк.

З американських промовців виступали Джозеф Салліван, заступник президента-комітету за перевибір Реґена-Буша в Ню Джерзі і Говард Берклі, кандидат Республіканської партії до Палати Репрезентантів з 10-го дистрикту.

Закінчуючи віче, А. Кейбіда закликав до голосування на Р. Реґена, який в останніх чотирьох роках відновив віру у працю Уряду і який піддержує боротьбу за право на вільну і незалежну Україну.

Він був...

(продовження зі ст. 2)

року д-р Юрій Липа загинув геройською смертю в лавах УПА під час рукопашного бою з ворогом біля села Витвиці, повіт Долина"...

Та як би там не було, але він рішуче відмовився тікати на Захід і тому залишився в лавах УПА боротися до останньої хвилини, тому про д-ра Ю. Липу цілком заслужено можна сказати, що він був і залишиться героєм. Дуже хотілося б знати — що сталося з його дружиною та донечками?

Той факт, що подібно до багатьох інших, хоч Юрій Липа і мав повну змогу втекти за Захід, але залишився й далі в лавах УПА, тим самим наражаючи себе і всю свою родину на смертельну небезпеку, є лише ще одним доказом про те, що на першому місці він завжди ставив інтереси своєї нації, а не свої особисті. А їх, тих доказів, в його біографії, є більше. О. Теребус в статті „До біографії Ю. Липи" („Київ", ч 5, 1953) подає такий випадок.

„Закінчивши студії, — пише О. Теребус, — Юрій Липа виїхав восени до Варшави, де став асистентом при університеті. Після кількох років праці він, як нагороду за свої непересічні успіхи в навчанні, дістав урядову стипендію для поглиблення свого фаху в університеті Лондону. Перебуваючи в Англії і цікавлячись тамтешнім політичним і суспільним життям, він принагідно познайомився з однією англійською журналісткою і письменницею аристократичного походження. Вона відкриває йому шлях до ширших англійських політичних кіл.

Юрій Липа (1935).

„Та недовго довелося Ю. Липі перебувати в Англії, — продовжує Теребус. — Одного дня отримав він, через свою приятельку-письменницю, запрошення прибути до польського консуляту в Лондоні на спеціяльну доповідь, де мали бути представники різних держав. Користаючись з такої нагоди, він вирішив взяти активну участь в тому літературно-політичному зібранні, влаштованому польською амбасадою в Лондоні. Доповідач намагався вмовити в англійців ідею польської великодержавности, при тому, дуже неґативно висловився про українців, а українське питання трактував, як неіснуюче. Ю. Липі, який був присутній на залі, видно, було вже задосить теревенів польського шовініста і тому взяв слово. Незаперечними фактами та доказами він розторощив теревені Сєверського, показавши фактичний стан в тодішній Польщі. Після того доповідач вже навіть не мав відваги чи протиарґументів виступити в свою оборону. Він лише заявив, що ніяк не гадав, що англійські гості аж так добре були поінформовані про українське питання в Польщі... Хоч Липа напевно знав, що за такий виступ польський режим його не 'погладить по голівці,' проте в інтересі оборони української правди він виступив на тому вечорі і сказав правду".

(Продовження буде)

Протест П. Стокотельного проти нелюдської кривди

Перед будинком Об'єднаних Націй уже п'ятий день голодує Павло Стокотельний. Його друг Микола Горбаль після довголітнього ув'язнення мав вийти на волю 23-го жовтня. Приїхала з Києва, щоб зустріти мужа дружина Ольга. Їй сказали, що М. Горбаля знову обвинувачено в антисовєтській пропаґанді.

Друг М. Горбаля поставив на терезки справедливости свої терпіння, своє здоров'я, добро найближчих. Все на те, щоб люди почули, щоб врешті збудити тих, які або не знають, або знати не хочуть, або не хочуть протестувати проти нелюдських порушень основних прав людини.

Є такі, які кажуть, що можна було сподіватися продовження кари М. Горбаля. Отож, якщо „можна сподіватися", то значить треба мовчки прийняти цю, ще одну вістку про жорстокості? Інші твердять, що це не поможе. Чи це значить, що треба мовчати, що не треба криком кричати?

Біля П. Стокотельного мала група друзів. Чи не треба, щоб прийшли усі хто тільки спроможний, щоб хоч бути при ньому, помогти своєю присутністю, роздавати летючки прохожим; вияснювати?!

Про голодівку були нотатки у пресі. Сенатор Билл Ґрін і інші мають відвідати голодуючого. Священики у церквах Ню Йорку згадали про голодуючого. В деяких церквах моляться за нього і за його друга М. Горбаля. Але тепер за нами діло. Не зважаючи на те, чи віримо у наслідки цієї голодової демонстрації, прийдім і станьмо поруч людини яка протестує проти знущань над людиною. Протестує своїм здоров'ям, своїм терпінням!

У.Л.

Українські інженери влаштували наукову конференцію

Л. Майстренко виголошує доповідь

В днях 13-14 жовтня ц. р. на Союзівці українські інженери влаштували Наукову Конференцію про українську церковну архітектуру в Україні в часах Козаччини. Інженер-архітект Іван Заяць у своєму вступному слові звернув увагу на те, що щойно після прийняття християнства на наших землях почалось формування української архітектури, яка збереглася до наших часів.

Християнська церковна архітектура розвинулася у всій ширині, і маємо дуже багато зразків її, з яких деякі були серед тих чи інших обставин понищені, а багато із них залишилося, чи то в ориґінальній формі, чи реставровані. Особливо Україна козацької доби залишила багато зразків, при чому уживання інших, крім дерева, матеріялів допомогли тим пам'яткам перетривати роки. Багата фантазіями і геніяльністю її творців архітектура з уживанням дерева як головного матеріялу з бігом часу знищилася, і тому численних цінних творів сьогодні немає. Якщо додати ще й польські найновіші намагання знищити і те, що ще залишилося на наших землях, що їх сьогодні зайняли поляки, то цей факт є ще більше пригноблюючим.

Головну доповідь з показом багатьох прозірок виголосив інж. Левко Майстренко. Його доповідь тривала біля півтори години, бо він продовжив її на вимогу присутніх (біля 60 осіб). Важко було б знайти бодай одну особу, що могла б нарікати, що доповідь Левка Майстренка була нецікавою, чи не корисною; усі присутні були йому вдячні за те, що він так вдало її підготовив.

Послуговуючись різними джерелами (українськими і неукраїнськими з-перед і після революції), присутні могли мати образ про нашу церковну архітектуру. Були там теж, крім українського, ще й різні впливи з-поза України, але, на думку преleґента, російських впливів на українську церковну архітектуру майже не було в той час, як українська церковна архітектура мала таки досить помітний вплив на російську. Повний текст цієї доповіді вартий того, щоб його зміст поширити серед нашої громади.

Після конференції був бенкет, на якому інженери власними силами пробували розважати не лише присутніх на залі інженерів, але теж і членів УЛТПА та товариства наших молодих професіоналістів, до того ще й спортовців з КЛК. Інженери Любомир Калинич, Левко Майстренко, Володимир Лехіцький (молодий інженер ще й бандурист) дали нам нагоду послухати різні пісні (часом з музикою), а д-р Євген Стецьків, член Управи Лікарського Товариства, Відділ Баффало й околиці, знаменито бавив присутніх різними дотепами чи то з совєтської дійсности, чи навіть із нашої тут, що розсмішували присутніх до сліз.

У неділю по Службі Божій Товариство Українських Інженерів мало своє річне Пленарне засідання, на якому крім членів Головної Управи були присутні сім голів відділів, включаючи голів відділів Міннесоти (д-р Степан Тисовський) та Баффало (інж. Михайло Саддит).

Ідея реалізації поширювання ТУІА новими, а в першу чергу, молодими членами, була дуже реальною проблемою і всі годилися, що, мабуть, відділ Дітройт (голова інж. М. Лаврин прислав письмовий звіт і привіт) є в цьому найбільш успішний. Члени відділу Дітройт теж хочуть поділитися з усіма іншими відділами своїм досвідом і приготовляють малу двомовну брошуру про ТУІА, якою могли б користуватися всі відділи.

Нарада одобрила співучасть ТУІА в намаганнях привернути згоду в громаді і доручила представникам ТУІА брати участь у нарадах, що такі акції хочуть реалізувати.

На бенкеті д-р Богдан Ворох, голова Відділу УЛТП-А в Ню Йорку, склав привіт для ТУІА, в якому сказав: „Зустрічі ці мають значення не тільки соціяльне, не тільки для піддержки товариського співжиття, вони, ці зустрічі, є виявом організованости нашої громади і її провідної верстви.

Професійний світ у кожній громаді кожної етнічної групи в Америці є дуже вимовним покажчиком її сили і престижу. Добре зорганізований професійний світ, без сумніву, має великий вплив на життя своєї громади.

Українська громада в ЗСА потребує добре зорганізованого свого професійного сектора для розвитку та повноцінної дії всіх аспектів її життя. Тому ми мусимо дбати про зміцнювання нашої співпраці, щоб допомагати нашій спільноті переборювати найскладніші труднощі та сягати вершків всегромадських завдань української американської етнічної групи".

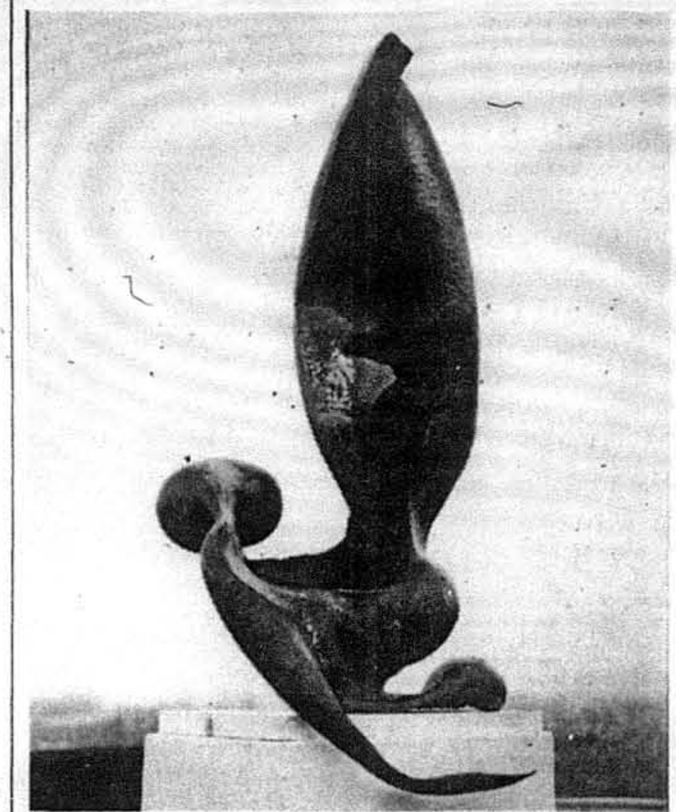
Свою зустріч мали також лікарі з нюйоркського Відділу УЛТПА, на якій вони заслухали доповідь д-ра Богдана Вороха на тему: „Вплив фізичних вправ на функціонування серцево-легеневої системи".

Господарем цієї імпрези був Відділ ТУІА з Ню Йорку, а зокрема його голова інж. В. Писарівський та Головна Управа ТУІА.

ІЯХ

Виставка...

(Продовження зі стор. 2)

Одна із скульптур О. Гуненка.

прибув до Америки 1950 року, оселився в Міннеаполісі й тут відразу почалось його поступове вперте змагання до вершин. Гуненко із відзначенням закінчив середню школу й два мистецькі коледжі. 1963 року він закінчив із найвищим відзначенням мистецький факультет Єйльського університету.

Гуненко — скульптор міжнародної важливости. За свій мистецький дорібок він був нагороджений багатократно. Найважливіша з цих нагород — це відома нагорода Риму, яку він одержав двічі, останню 1968 року. Він виставляв свої твори 62 рази в різних місцевостях Америки і також Італії. Його творчість представлена в чотирьох музеях і численних приватних колекціях. Гуненко талановитий викладач. В ролі професора-гостя він викладав у 14-ох коледжах і університетах, навіть у Єйльському університеті. Він також, із допомогою своїх студентів, сконструював шість монументальних, металевих скульптур, які прекрасно гармонізують із пейзажами університетів, де вони стоять. Декани цих мистецьких факультетів, як от, наприклад, д-р Джеймс Міллер із університету Північного Колорадо, де стоїть скульптура „Гадунка", із захопленням висловлюється про творчість Гуненка.

Накінець, ще раз повторю: Олександер Гуненко — мистець ориґінальний винахідливий, надхненний. Щасти йому, Боже! А нам уже пощастило. Наш мистецький пантеон збагатився. Виставка Гуненка відкрилася в УІММ 14-го вересня і тривала до 20-го жовтня ц.р.

40-РІЧЧЯ УГВР В ЧИКАҐО

Чикаґо, Ілл. — Під патронатом Владик Константина (УПЦ), Іннокентія (УКЦ) пастора Олекси Гарбузюка (УБЦ), і д-ра Павла Турули, члена-засновника УГВР, тут відбудуться від 9-го до 11-го листопада ц.р., ювілейні відзначення 40-річчя Української Головної Визвольної Ради. В п'ятницю, 9-го листопада о год. 7-ій вечора, в Будинку Сеньйорів, 2355 Захід Чикаґо авеню, відкриття виставки підпільних документів УГВР УПА — ОУН з доповіддю мґра Ореста Городиського. В неділю, вранці, 11-го листопада, — Богослуження в місцевих церквах за український нарід. О год. 4-ій по полудні в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги — святочні збори з доповідями: д-ра Мирослава Прокопа, д-ра Павла Турули, і д-ра Василя Маркуся. Фотомонтаж: „УПА в нерівній боротьбі" (виконання Юрія Миськова та Андрія Дурбака). Після цього буде товариська зустріч з перекускою.